

Onzen Heertje,
erfgoedvereniging vzw
Trommelstraat 15 - Doornstraat 11A
8970 Poperinge - michiel@skytel.be

Leerhuis Bethlehem

3^e zondag door het jaar A

v.u. Onzen Heertje, erfgoedvereniging vzw
i. s. m. Het Goede Doel, Doornstraat 11A,
8970 Poperinge

Jes 8, 23b – 9, 3

Een licht straalt voor het volk

En wie daardoor omsloten wordt, zal niet
ontkomen.

Zoals het land van Zebulon¹ en Naftali² in het
verleden smadelijk bejegend is, zo wordt weldra
eer bewezen aan de kuststreek, het
Overjordaanse en het *domein van andere
volken*.

9

1 Het volk dat in duisternis ronddooft ziet een schitterend licht.
Zij die in het donker wonen worden door een helder licht
beschenen.

2 U hebt het volk weer groot gemaakt, diepe vreugde gaf u
het, blijdschap als de vreugde bij de oogst, zij jubelen als bij
het verdelen van de buit.

1 Zebulon: een stam uit het Noordrijk. De stamvader was de 6de zoon van
Jacob (Israël), uit Lea.

2 Naftali: 'ik heb gestreden' of 'worstelaar', was de 6de van de twaalf zonen
van aartsvader Jakob (*Israel*). De moeder van Naftali Bilha was, de
dienstmaagd van Jakobs tweede vrouw Rachel. Naftali was de tweede
zoon van Bilha, de slavin van Rachel, die zelf (in eerste instantie) geen
kinderen kon baren en die daarom Bilha namens haar bij Jakob kinderen
liet krijgen. Gen. 30: 7-8

3 Het juk dat op hen drukte, de stok op hun schouder, de zweep van de drijver, u hebt ze verbrijzeld, zoals *Midjan* destijds.

Voor het volk

Jes. 60: 6 Een vloed van kamelen zal je land overspoelen, jonge kamelen uit *Midjan*³ en Efa. Uit Seba komen ze in groten getale, beladen met wierook en goud. Zij verkondigen de roemrijke daden van de HEER.

Dat is het tafereel van Driekoningen of het feest van de Openbaring. De volkeren delen in Gods heilsplan: het RIJK van GOD (der hemelen).

Midjan is in de Bijbel de vluchtplaats van Mozes geweest, maar ook de incubatietijd. In de beschrijving van het leven van de Heilige Bertinus is er een vergelijking gemaakt met de tijd waarin roeping rijpt. De passage uit de Bijbel voor Dummies gaat in die richting

In *Midjan* rust Mozes uit bij een put (de belangrijkste ontmoetingsplek in de oude wereld). En ja hoor, Mozes ontmoet er zijn toekomstige vrouw nadat hij haar en haar zusters heeft gered van enkele onruststokers (een antieke versie van een caféruzie). De zussen en hun vader Jetro (een Midjanitische priester) zijn onder de indruk van deze vreemdeling. In twee verzen (Exodus 2:21-22) ontmoet Mozes Jetro (ook Reüel genoemd), trouwt hij Jetro's dochter Sippora en krijgt hij een zoon genaamd Gersom. Mozes blijft tot hij tachtig is in Jetro's kamp. Daarna, als alle andere mensen van hun pensioen genieten, begint hij aan zijn nieuwe carrière: mensen uit de slavernij verlossen.

Sprekend is de naam van het kind. Gersom⁴ – vreemdeling – vreemde dingen – Mozes is er vreemdeling – Hij ontmoet zijn kind, ook met connotatie naar vreemdeling en tenslotte ervaart

3 Midjan is een volk dat in het noordwesten van Arabië op de oostkust van de golf van Akaba leefde. Midjan was de zoon van Abraham en Ketura. In de [Bijbel](#) wordt er ook gesproken over Midjan. Toen Mozes uit Egypte vluchtte omdat hij een Egyptenaar gedood had, kwam hij in een Midjanitische stam. Hij ontmoette daar Zippora, de dochter van Jetro, de priester van Midjan, en trouwde met haar. De Midjanieten zijn, als latere vijanden van Israël, uitgeroeid door de rechter Gideon.

4 We kennen de familienaam Degersem. Betekenis: vreemdeling.

3^e zondag door het jaar A

hij het gesprek met de Andere (Hij die met Hem meegaat, die Hem draagt, die aan Zijn kant staat).

De beide stammen Zebulon en Naftali uit het Noorden hebben maakten heel wat mee, maar geheel het Volk (van God) zal (na de ballingschap) in het *heldere licht* (Tora, Jezus) wandelen.

Vreemd, anders

Het alternatief primeert. De verachting wordt verbrijzelen van het juk, de stok (de roede die men niet spaart in de opvoeding, ook JHWH niet) wordt opgeborgen (// er wordt niet gevestigd als de bruidegom aanwezig is), de buit wordt verdeeld en de vruchten worden geplukt.

Ps 27 (26)

De HEER is mijn *licht*, mijn behoud, wie zou ik *vrezen*? Bij de HEER is mijn leven veilig, voor wie zou ik bang zijn?

2 Kwaadwilligen kwamen op mij af om mij levend te verslinden, mijn vijanden belaagden mij, maar zij struikelden, zij vielen.

3 Al trok een leger tegen mij op, mijn hart zou onbevreesd zijn, al woedde er een oorlog tegen mij, nog zou ik mij veilig weten.

4 Ik vraag aan de HEER één ding, het enige wat ik verlang: *wonen* in het *huis* van de HEER alle dagen van mijn leven, om de liefde van de HEER te aanschouwen, hem te ontmoeten in zijn *tempel*.

5 Hij laat mij schuilen onder zijn dak op de dag van het kwaad, hij verbergt mij veilig in zijn *tent*, hij tilt mij hoog op een *rots*.

6 Daarom heft zich mijn hoofd fier boven de vijanden rondom mij, ik wil offers brengen in zijn tent, hem juichend offers brengen, ik wil *zingen en spelen* voor de HEER.

7 Hoor mij, HEER, als ik tot u roep, wees *genadig* en antwoord mij.

8 Mijn *hart* zegt u na: 'Zoek mijn nabijheid!' Uw *nabijheid*, HEER, wil ik zoeken,

9 verberg uw gelaat niet voor mij, wijs uw *dienaar* niet af in uw toorn. U bent mij altijd tot hulp geweest, verstoot mij niet, verlaat mij niet, God, mijn behoud.

10 Al verlaten mij vader en moeder, de HEER neemt mij liefdevol aan.

11 *Wijs* mij uw *weg*, HEER, leid mij op een effen pad, bescherm mij tegen mijn vijanden,

12 lever mij niet uit aan mijn belagers. Valse getuigen staan tegen mij op en dreigen met geweld.

13 Mag ik niet verwachten de goedheid van *de HEER te zien* in het land van de *levenden*?

14 Wacht op de HEER, wees dapper en vastberaden, ja, *wacht op de HEER*.

David zingt

De nabijheid, de tegenwoordigheid van JHWH is én in het Tweede verbond (reeds en nog niet van het Rijk *der hemelen*) én in het Eerste verbond (het Heilige der Heilige) reden tot viering (eredienst, *ereboete*, liturgie, *avoda*).

De viering die verwijst naar de gebroken boeien, de vreugde om de wet (*simcha tora*⁵) wordt hier bezongen als *opgaan naar*

het altaar van de Heer, als dienaar in de tempel. In apocalyptisch perspectief mee met de Lijdende dienaar de Vader loven....

Wijs

We bidden om onderwijs, horig te mogen zijn (*Sjema Israël*). Vreugde te vinden in het licht op het pad (*Tora*).

Belagers

We zijn in de technische context bedacht op virussen. Lichamelijk en op het vlak van de gezondheid wensen we iedereen gevrijwaard te zijn van ziekte. De geestelijke belagers

5 **23 Tisjri**. *Simchat Thora* is een vrolijke viering waarbij gedankt wordt voor de Thora (de Wetten), de eerste vijf boeken van de joodse bijbel. In de synagoge leest men eerst het laatste hoofdstuk van de Thora en daarna gaat men meteen verder met het eerste hoofdstuk. Dit geeft aan dat het lezen uit de Thora nooit stopt. Degene die het laatste hoofdstuk leest, wordt Bruidegom van de Wet (*Chatan Torah*) genoemd en degene die het eerste hoofdstuk leest, heet Bruidegom van het Begin, *Chatan Bereesjiet*. Tijdens de dienst worden ommegangen, *hakafot*, met de Thora-rollen gemaakt. Met de Thora op de arm gaat men dan al dansend door de synagoge. Ook kinderen doen hieraan mee. De allerkleinsten worden door hun vader op de schouders gedragen.

3^e zondag door het jaar A

zijn nog verdachter opgesteld. In de religieuze context is de nabijheid van de Heer, de nacht doorbrengen met *olie voor de lamp* de verzekering.

1 Kor 1, 10-13.

Laat er geen verdeeldheid zijn

10 Broeders en zusters, in de naam van onze *Heer Jezus Christus* roep ik u op om allen eensgezind te zijn, om scheuringen te vermijden, om in uw denken en uw overtuiging volkomen *één* te zijn. 11 Door Chloë's huisgenoten is mij namelijk verteld, broeders en zusters, dat er verdeeldheid onder u heerst 12 Ik bedoel dat de een zegt: 'Ik ben van Paulus,' een ander: 'Ik van Apollos,' een derde: 'Ik van Kefas,' en een vierde: 'Ik van Christus.' 13 Is Christus dan verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of is het in de naam van Paulus dat u bent gedoopt?

Eenheid⁶

De globalisering is een hot item. De eenheid van de christenen zou hiermee gelijk moeten lopen.

Van alle tijden

De éénheid is al te vaak voorgesteld als: terug naar de ware schapenstal. En dan is het duidelijk tussen de lijnen bedoelt men: die ware stal dat zijn wij.

Bij Paulus is het duidelijk. Als Jood weet Hij. Ook JHWH is één. En Jezus verkondigde dat Hij is één *is met de Vader, door Hem, met Hem en in Hem* eren we de Vader.

We zijn allen broeders in Christus.

De term afgescheiden broeders is wat teveel eraan.

⁶ Van 18 tot 25 januari 2017 wordt de gebedsweek gehouden voor de eenheid van de christelijke kerken. Het thema van dit jaar is: "Verzoening: de liefde van Christus zet ons er toe aan."

Mt 4, 12-23 of 12-17

De profetie van Jesaja vervuld

12 Toen Jezus hoorde dat Johannes gevangengenomen was, week hij uit naar Galilea. 13 Hij liet Nazaret achter zich en ging wonen in Kafarnaüm, aan het Meer van Galilea, in het gebied van *Zebulon en Naftali*. 14 Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jesaja: 15 'Land van Zebulon en Naftali, gebied aan de weg naar zee en aan de overkant van de Jordaan, Galilea van de heidenen, luister: 16 Het volk dat in duisternis leefde, zag een schitterend licht, en zij die woonden in de schaduw van de dood werden door het licht beschenen.

17 Vanaf dat moment begon Jezus zijn verkondiging. 'Kom tot inkeer,' zei hij, 'want het *koninkrijk van de hemel is nabij!*'

18 Toen hij langs het meer liep, zag hij twee broers, *Simon*, die Petrus genoemd wordt, en zijn broer *Andreas*. Ze wierpen hun net uit in het meer, het waren vissers. 19 Hij zei tegen hen: 'Kom, volg mij, ik zal van jullie vissers van mensen maken.' 20 Ze lieten meteen hun netten achter en volgden hem. 21 Even verderop zag hij twee andere broers, *Jakobus*, de zoon van Zebedeüs, en zijn broer *Johannes*. Ze waren met hun vader in hun boot bezig met het herstellen van de netten. Hij riep hen 22 en meteen lieten ze de boot en hun vader

Zebedeüs achter en volgden hem.

23 Hij trok rond in heel Galilea; hij gaf er onderricht in de synagogen, verkondigde het goede nieuws van het koninkrijk en genas iedere ziekte en elke kwaal onder het volk.

Profetie

Bij het ontstaan van de christelijke kerk werd profetie gerekend tot een van de gaven van de **Heilige Geest**. Een profeet sprak *uit Gods mond*.

Toen rond 1830 gelovigen in Engeland die de Bijbel onderzochten tot de conclusie kwamen dat de gaven van de Heilige Geest eigenlijk bedoeld waren om tot de wederkomst van Jezus te blijven, is men daar binnen verschillende kerkafdelingen gebedsdiensten gaan houden (// charismatische groepen). Omdat profetie door de gevestigde kerken (onder meer de Presbyterianen

3^e zondag door het jaar A

en de Anglicaanse Kerk) verboden werd tijdens de kerkdiensten, werden mensen die deze gave gekregen hadden, alsook priesters en dominees die de profetie hadden toegelaten tijdens erediensten, buiten de kerk gezet. Nu denken gelovigen uit de Katholiek Apostolische Kerk nog in die lijn.

De Profetie is ook binnen de islam bekend. Het ontvangen van de openbaringen van de Koran door Mohammed (via aartsengel Gabriël – Djibril) illustreert de visie op profetie bij de islam concreet. Mohammed geeft dus door wat Allah zegt.

Mohammed reciteerde uit het hoofd de soena (de communicatie). Koran betekent reciet of oplezing. Mohammed staat in de rij van alle profeten aldus de moslim leer: Ibrahim, Ishaq, Yaqub, Nuh, Dawud, Suleyman, Ayyub, Yusuf, Musa, Harun, Zakarya, Yahya, Isa, Iljas, Ismaïl, Al-Jasa, Yunus en Loet.

Het bijzonderste van de profetie is dat ze van God (JHWH, Allah) komt.

Het vervullen van de profetie, zoals het vervullen van de wet is dat Jezus' woord niets helemaal nieuws openbaart, maar dat Hij het in volle kracht kan verwoorden wat God zegt omdat Hij God is.

Het Rijk der hemelen op handen

Onze roeping blijkt mensenvisser te zijn. We begrijpen wel wat het figuurlijk betekent. We weten zelfs dat het afgeleid betekent in de Middellandse zee *mensen uit het water* te vissen die dreigen het *verhoopte* land te missen.

Ook in de nabijheid dreigen we mensen niet te zien.

We hebben ons een andere droom eigen gemaakt De consumptie biedt ons een veelheid van pakketten. De post-modernistische cultuur houdt niet meer van het groot verhaal. De happy few hebben het rijk der aardse hemelen bijgekleurd en de schilderij *god ziet mij* is opgeborgen en ver in de musea zullen ze er wel een zuurvrij opgeborgen exemplaar kunnen van tonen.

En toch! Over dat Rijk der hemelen – Petrus en Jacobus, Andreas en Johannes voorbij – gaat het hier in de Schriften.

In de roeping van de apostelen valt de kordate aanvang op. Dat het vissers waren kan wijzen op het feit dat Jezus niet onmiddellijk bij de tempeldienaars ronselde.

De vergelijking met vissen intrigeert ons. Aan de haak slaan is peoratief. Vissen was echter om de levensbehoefte wellicht een courante bezigheid. Het beeld zelf wordt verder in de Schrift ook gebruikt in verband met de diversiteit van de vis.

Apostel

COFFIN-BOISSE, ATH (BELGIE) 1442
Zondaars roepen en redden is het doel dat de Heer zich voorgestelt heeft en de Apostelen zijn Hij om door hun medewerking hetzelfde doel te bewerken.

De kordate aanvang van hun roeping is duidelijk. De diversiteit van de apostelen is ingeschreven in de namen. Zelfs de tandems zijn aangebracht – Petrus en Jacobus – hadden hun eigen ontwikkelingen in de primitieve kerk.

De verscheidenheid van de vissen wordt onderlijnd door de vangst van de vissen waar sprake is van 153⁷ vissen.

In Joh. 21:1-14 is er sprake van een behoorlijk aantal vissen die gevangen worden door de apostelen. Ze volgden het advies van Jezus. De hele nacht had hen niets opgeleverd.

Zeker in het apostolaat is het zo de boer zaait, maar God geeft de groeikracht.

7 Allereerst is het 144+9: het vierkant (=perfectie) van twaalf" (12x12) en het vierkant van drie (3x3). Bovendien is 153 de som van alle getallen van 1 tot en met 17. Ieder kan nu zien dat het hier gaat om een zeer bijzondere groep *uit het water getrokkenenen*. Verdere uitgesponnen bedenkingen geven er een hoogst spirituele betekenis aan: In hen is de betekenis van het getal 1 vervuld. Maar ook de betekenis van het getal 2. En die van 3, van 4, van 5, van 6, van 7, tot en met 17! Zij zijn het, in wie Jezus Zich ten volle zal openbaren! Niet: aan wie Hij zich wil openbaren, maar in wie Hij zich zal openbaren (Gal.1:15).